

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна

Директор на РИОСВ

инж. ХРИСТИН ХГЕНОВА

ДОКЛАД

от контролна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: *Завод за производство на индустриални газове*, гр. Девня, с оператор „Сол България“ ЕАД, гр. София

Дата на извършване на проверката: 29.08.2022 г.

Място на извършване на проверката: гр. Девня, общ. Девня, обл. Варна

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Опасни химични вещества и смеси;
- Води;
- Атмосферен въздух;
- Отпадъци.

Цели на проверката:

Осъществяване на контрол по изпълнение на изискванията на *Закона за опазване на околната среда*, *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси*, *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, *Закона за водите* и *Закона за управление на отпадъците*, както и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Извършени дейности:

За датата на проверката операторът е уведомен предварително с писмо на РИОСВ-Варна, с изх. № 26-00-6803/05.08.2022 г. относно организацията на работата и обхвата на проверката.

На 29.08.2022 г. на основание чл. 148, ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* и Заповед № 170/08.08.2022 г. на директора на РИОСВ-Варна, се извърши проверка на обект: *Завод за производство на индустриални газове*, гр. Девня, стопанисван от „Сол България“ ЕАД, гр. София.

Проверени са:

- Въздухоразделителна инсталация;
- Инсталация за производство на въглероден диоксид;
- Пълначна станция за медицински и индустриални газове;
- Охладителна инсталация;
- Документи и данни, свързани със законовите и подзаконовите нормативни актове по околна среда.

Констативна част:

Основната дейност на обекта е производство на индустриални и медицински газове чрез разделяне на въздуха при криогенни температури до получаване на течни кислород, азот и аргон.

На територията на завода са разположени:

1. Въздухоразделителна инсталация, чрез която при криогенни температури се произвеждат течен кислород, течен азот и течен аргон. Процесът на разделяне на въздуха се извършва в последователността: филтриране; съгъстяване и преохлаждане; пречистване; охлаждане до криогенни температури и дестилация при криогенна температура.

Съхранението на получените течни кислород, азот и аргон се извършва в *резервоарно стопанство*, състоящо се от:

- 2 бр. резервоари за течен кислород с обем по 400 m³;
- 2 бр. резервоари за течен азот с обем по 400 m³;
- 1 бр. резервоар за течен аргон с обем 100 m³;
- 1 бр. резервоар за течен азот с обем 50 m³.

2. Инсталация за производство на въглероден диоксид, в която получения посредством тръбопровод от „Агрополихим“ АД газообразен въглероден диоксид, се подлага на механично очистване (чрез молекулярни сита) и втечняване. Пречистеният въглероден диоксид се съхранява в три резервоара с вместимост по 255 m³ всеки.

3. Пълначна станция за медицински и индустриални газове (кислород, азот, аргон и въглероден диоксид).

На територията на пълначната станция са разположени 4 бр. резервоари – три с вместимост по 6 m³ за съхранение на течни аргон, азот и въглероден диоксид и един резервоар с вместимост 10 m³ – за течен кислород.

4. Охладителна инсталация, състояща се от водоохладителна кула и подземни тръбопроводи.

1. Фактор „Опасни химични вещества и смеси“

При осъществяване на производствената си дейност дружеството произвежда, употребява и съхранява химични вещества и смеси, част от които са класифицирани като опасни по смисъла на *Регламент (ЕО) 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)*. Същите се съхраняват в съответствие с изискванията на *Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси*.

В обекта са налични следните документи:

- оценка на безопасността на съхранението на опасните химични вещества и смеси, документирана във формата и съгласно указанията, утвърдени със Заповед № РД – 184/2021 г. на министъра на околната среда и водите;
- документи и инструкции, разработени в изпълнение на чл. 4 от т. 7 до т. 11 от горещитираната наредба.

По смисъла на *Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*, дружеството е производител и потребител по веригата. Представени са информационни листове за безопасност (ИЛБ) за произвежданите и употребяваните вещества и смеси, изготвени съгласно *Приложение II на Регламент REACH, изменено с Регламент (ЕС) № 2015/830 от 28.05.2015 г.*, на български език.

Във връзка с производството на втечнени газове и в изпълнение на изискването на чл. 40, § 1 от *Регламент (ЕО) № 1272/2008 CLP*, дружеството е извършило нотификация за класификацията и етикетирането на газовете в *Европейската агенция по химикали (ЕСНА)*. Същото се удостовери с представени документи с номера на извършените нотификации, издадени от *ЕСНА*.

Завода за производство на индустриални газове, гр. Девня е обект. класифициран с нисък рисков потенциал по смисъла на чл. 103, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда. За обекта е разработен Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА), потвърден със становище изх. № 26-00-6225/8/14.09.2016 г. на директора на РИОСВ-Варна.

2. Компонент “Води”

От дейността на обекта не се формират производствени отпадъчни води. Производствените води са в оборотен цикъл. Формират се битово-фекални отпадъчни води, които чрез канализационната система на „Агрополихим“ АД се отвеждат в канализационната мрежа на „ВиК - Варна“ ООД. При проверката е представен договор № 96/26.05.2016 г., сключен между „Агрополихим“ АД и „Сол България“ ЕАД.

3. Компонент “Атмосферен въздух”

За нуждите на производството в обекта е инсталирана хладилна система, зависеща от хладилен агент R 507 А, в количество 790 кг. Системата е етикетизирана съгласно изискванията на чл. 12 от Регламент 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове.

Поради увеличение на обема на работа е възникнала необходимост от доливане на хладилен агент в общо количество 87 кг, за което е изготвен доклад от 04.06.2021 г., който е представен при проверката.

От представеното досие на системата се установи, че доливането е извършено на 21.04.2021 г. и на 09.06.2021 г. от хладилен техник, притежаващ документи за правоспособност.

Последна проверка за херметичност е извършена 15.07.2022 г. от лицензиран техник, при която пропуски не са установени.

С писмо вх. № 26-00-474/20.01.2022 г. дружеството е представило в РИОСВ-Варна, годишен отчет по приложение № 9 към Наредба № 1 за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), като в същия са отразени долятите в системата 87 кг хладилен агент R507A.

При проверката са представени товарителница от транспортиращата фирма и фактура, видно от които е, че хладилния агент е закупен от „Сол“ АД, Италия, както и че същият е регенериран.

При проверката не са представени документи, удостоверяващи кое дружество е извършило регенерирането на фреона, както и че същото притежава нужния документ за правоспособност. Не е представен и протокол с партидният номер на извършеното регенериране.

На системата липсва етикет, оказващ доливането ѝ с регенериран хладилен агент R507A, в количество 87 кг, съгласно изискванията на чл. 12 от Регламент 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове.

В обекта са налични 16 броя бутилки, в количество от 32 кг всяка, заредени с хладилен агент R507A. Същите са етикетирани, но не отговарят на изискванията на чл. 12, т. 6 от Регламента.

4. Фактор „Отпадъци“

От дейността на дружеството се генерират отпадъци с кодове 13 02 05*, 16 01 07* и 15 02 03, за които има извършена класификация по реда на Наредба № 2 за класификация на отпадъците.

Отпадъците се съхраняват в съдове, които не взаимодействат с тях, разположени в закрито помещение, с непропусклива настилка и ограничен достъп. Местата за съхранение са обозначени с код и наименование на отпадъка.

От 01.01.2021 г. отчетността се води в Националната информационна система за управление на отпадъците (НИСО).

Образуваните от дейността на дружеството отпадъци се предават на лицензирани фирми.

На управителя на дружеството са направени следните предписания и са определени срокове за тяхното изпълнение:

1. Да се представят в РИОСВ-Варна:

1.1. документ за правоспособност на фирмата, извършила регенерирането на хладилен агент R507;

1.2. протокол с партиден номер на регенерирането, със срок за изпълнение по т. 1.1. и т. 1.2. до: 15.09.2022 г.

2. Бутилките и хладилната система да се етикетират, съгласно изискванията на чл. 12, т. 6 от *Регламент 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове* и снимков материал да се представи като доказателство в РИОСВ-Варна, със срок за изпълнение до 07.09.2022 г.

Дадените предписания са изпълнени в указаните срокове.

Заклучение:

Дружеството е предприело мерки за привеждане на дейността си в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда.

Приоритети за последваща контролна дейност:

- Законосъобразно управление на химичните вещества и смеси;
- Законосъобразно опазване чистотата на атмосферния въздух;
- Законосъобразно опазване на водите;
- Законосъобразно управление на отпадъците.